

SONNEWIJSER
OOSTERWIJS

Oss

Tiel

SONNEWIJSER UNIT

ROUTE ARBEID

SCHOOLGIDS 2023 - 2024

Inhoudsopgave

Een uitnodiging	3
1. Dit zijn wij!	4
2. Het onderwijsprogramma	7
3. Een veilig leerklimaat	11
4. De begeleiding en zorg voor onze leerlingen	13
5. De zorg voor de kwaliteit van ons onderwijs	15
6. Wat moet u nog meer weten	18
7. Contactgegevens	25

Een uitnodiging

De Sonnewijser Unit Route Arbeid is speciaal! Wij zijn speciaal omdat wij een school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn, maar dat maakt ons natuurlijk niet bijzonder. Wat ons als Unit Route Arbeid bijzonder maakt, is onze liefde voor de doelgroep; onze betrokkenheid bij de groep jongeren waarvoor een succesvolle schoolloopbaan niet vanzelf spreekt.

Voortgezet onderwijs bereidt jongeren voor op de toekomst en dus ook op de arbeidsmarkt. Wanneer we aan jongeren vragen wat hun toekomstdromen zijn, dan staat een leuke baan vaak ergens bovenaan hun verlanglijstje. Vele mensen beschouwen werk als dé basis voor een kwaliteitsvol en gelukkig leven, en dat is niet anders voor onze jongeren.

In deze schoolgids staat hoe we bij de Sonnewijser Unit Route Arbeid voor onze jongeren de brug slaan van onderwijs naar werk. Dat doen we op een manier die bij de jongere past. Zo kunnen jongeren bij ons een diploma halen op niveau 1 van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Met dit diploma kunnen ze verder leren bij een beroepsopleiding op mbo 2-niveau, maar ze kunnen er ook voor kiezen direct op de arbeidsmarkt aan de slag te willen.

Onze schoolgids bestaat uit twee delen. In het eerste deel van deze schoolgids staat 'hoe ons onderwijs eruit ziet' en 'waar we voor staan'. In deel 2 vindt u de praktische en wettelijk verplichte informatie. De schoolgids is geschreven voor alle ouders en verzorgers van onze leerlingen. Omwille de leesbaarheid spreken wij in de teksten alleen van ouders.

Mocht u na het lezen nog vragen hebben, dan kunt u altijd contact opnemen. Het gaat immers om de toekomst van uw kind.

Theo van Kilsdonk, algemeen directeur
Sonnewijser Unit Route Arbeid

1. Dit zijn wij!

Onze school is onderdeel van Stichting Oosterwijs, een onderwijsorganisatie voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. Ons motto is 'kansrijk door passend leren' met als doel 'iedere leerling op weg te helpen naar een kansrijke en gelukkige toekomst'. De doelgroep van Stichting Oosterwijs zijn leerlingen met psychosociale en psychiatrische problemen die zich vertalen in (ernstige) gedragsproblemen. Een (substantieel) deel van de leerlingen stroomt tussentijds in. Daarnaast verzorgen wij onderwijs aan leerlingen die niet (meer) kunnen of willen functioneren in een klassensetting. Deze leerlingen bieden we een vorm van passend onderwijs in de vorm van een individueel Traject op Maat (TOM).

Onze doelgroep

Onze school is een school voor voortgezet speciaal onderwijs en bedoeld voor jongeren van 12 tot en met uiterlijk 20 jaar. Alle leerlingen hebben als uitstroomprofiel Arbeidsmarktgericht. Onderwijs in het arbeidsmarktgericht profiel is gericht op een brede persoonlijke vorming en maatschappelijke participatie. Daarnaast bereidt het de leerling voor op een passende en duurzame plaats op de arbeidsmarkt.¹ Deze opdracht is bepalend voor het succes van de onderwijsopdracht waar wij als school voor staan.

Competentiegericht onderwijs

Ons onderwijs kijkt vóóruit: naar leren voor een beroep. Onze kernactiviteit is opleiden naar arbeid. Onze leerlingen komen in een werksituatie terecht. Dat kan op verschillende manieren en via verschillende leerroutes. Voor onze leerlingen geldt dat zij op competenties beoordeeld gaan worden. Wij stellen leerlingen in staat hun competenties optimaal te ontwikkelen zodat zij niet alleen hun arbeidsvermogen volledig kunnen benutten, maar zich ook staande kunnen houden in werksituaties en in het verlengde daarvan in de samenleving. Bij competenties of vaardigheden gaat het om specifieke persoonsgebonden eigenschappen die tot uiting komen in succesvol gedrag en die van belang zijn in de interactie met anderen.

Leren in verbinding

Leren in verbinding is voor onze leerlingen de sleutel naar de toekomst. Leren in verbondenheid met zichzelf, met de ander en de wereld om hen heen. Het is onze finale opdracht onze leerlingen voor te bereiden op hun deelname aan de samenleving, hen te helpen hun vermogen te ontwikkelen om zowel autonoom als sociaal betrokken te zijn. Wij investeren niet alleen in de verbinding binnen ons onderwijs, maar ook in de verbinding tussen ons onderwijs en de samenleving. Wij kijken 'over onze eigen grenzen' heen. We halen sprekers uit het bedrijfsleven de school binnen en gaan met leerlingen op bezoek bij bedrijven en instellingen. Daarnaast zoeken we doelgericht naar (ondernemende) samenwerkingsvormen en -activiteiten waarbij we voor leerlingen een aanbod realiseren dat wij zelf niet kunnen bieden. Een voorbeeld daarvan is het realiseren van een leeromgeving waarbij wij samen met het mbo en het bedrijfsleven onderwijs organiseren en uitvoeren.

¹ Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (2014). Kerndoelen voor het voortgezet speciaal onderwijs. Den Haag

Betekenisvol leren

Onze leerlingen leren het meest als zij bezig zijn met onderwerpen die voor hen -in het hier en nu- relevant zijn. Echt relevant wordt een onderwerp pas als leerlingen het rechtstreeks in de echte wereld kunnen meemaken. Wij stellen leerlingen dan ook zoveel mogelijk in staat om te leren in levensechte situaties. Zij leren 'praktijkgericht, betekenisvol en samen met anderen.' Het is onze overtuiging dat leerlingen via 'het leren door doen' veel beter kunnen laten zien waartoe ze in staat zijn. In de overdracht van kennis ligt het accent eerst op het handelen (kundig en vaardig gedrag), dan op de beleving en motivatie (gedrag heeft resultaat) en daarna op de achterliggende theorie. Het opdoen van kennis is dus een door ons beoogd en doelgericht neveneffect met als vertrekpunt 'leren in de echte wereld'.

Permanente aandacht voor reflectie

Onze leraren willen alleen het allerbeste voor onze leerlingen. Dat realiseren ze door kwalitatief hoogwaardig onderwijs en een relatiegerichte begeleiding te bieden. Sociale verbondenheid, de ervaring van verbondenheid, is het sterkst voelbaar in interacties met anderen. 'Leraar zijn' op de Sonnewijser Route Arbeid is ook een relationeel beroep. Leraren brengen niet alleen kennis over maar begeleiden leerlingen actief in hun leerproces. Zij focussen op: doelgericht leren, doelgericht observeren, effectieve feedback en reflectie. Het zijn deze pijlers die 'het leren en de ontwikkeling' van leerlingen vooruit helpt. De nadruk ligt op 'leren zien wat je gedaan hebt', terugkijken en relevante ervaringen navertellen. Met het navertellen doen leerlingen een beroep op de geleerde kennis, maar dan in een voor hen betekenisvolle context. In een 'op doen' gerichte leeromgeving is feedback cruciaal. De feedback waarmee onze leraren het leren van hun leerlingen ondersteunen richt zich op de taak zelf, op het onderliggende proces of op de manier waarop de leerling het leren aanpakt (de zelfregulatie). Er is permanente aandacht voor reflectie: het 'nadenken over het eigen functioneren, het eigen gedrag, de eigen aanpak met als doel om dit te verbeteren' door zowel leerlingen als leraren.

De basis voor passend onderwijs

Onze jongeren kunnen ontmoedigd zijn en zijn soms ook vastgelopen in het systeem waarin de cognitieve vaardigheden de boventoon voeren. Het is aan ons hen passend onderwijs te bieden, juist omdat het niet vanzelf gaat. Naast alle andere vragen is er de vraag waar leerlingen behoefte aan hebben. Om daar achter te komen, moeten we weten 'wat hen beweegt' en het gesprek met hen voeren. We praten met hen over hun kwaliteiten, over hun droom. We verleiden hen om in beweging te komen, bieden hen kansen, reiken hen de hand en vragen hen het roer in eigen hand te nemen.

Samenwerking realiseren

Veel vastgelopen situaties komen niet in beweging als we alleen werk maken van de jongere in zijn rol als leerling. De meeste situaties vragen om een bredere kijk en meerdere maatregelen voor de verschillende levensdomeinen. We kiezen doelgericht voor een integrale benadering. Wij benaderen jongeren vanuit de diversiteit aan rollen en posities die hen kenmerken. Dus niet alleen als leerling, maar ook als gezinslid, vriend of vriendin etc. Met deze integrale benadering erkennen we dat een jongere meer is dan enkel leerling in een bepaalde fase van zijn of haar onderwijs carrière.

Onze medewerkers werken met overtuiging en passie intern én extern samen. Onze drive is: kennis delen, verbinden en elkaar versterken. Sleutelwoorden in het onderwijs aan kwetsbare jongeren zijn 'bouwen' en 'vertrouwen'. Het doel is: komen tot optimale ondersteuning en kansen voor elke leerling. Het komt aan op doen, doorgaan en niet opgeven. Het merendeel van de probleemsituaties kunnen wij als school niet alleen oplossen. Daarvoor zijn ook anderen nodig. Wij zijn daarin proactief; wij wachten niet af. Wij zijn ervan overtuigd dat wij door de handen ineen te slaan, door kennis en expertise aan elkaar te koppelen 'het verschil kunnen maken'. Wij zetten in op intensieve persoonlijke contacten met netwerkpartners zoals samenwerkingsverbanden, scholen, gemeenten, bedrijfsleven en zorginstellingen. Via de persoonlijke ontmoetingen bouwen we doelgericht aan wederzijds vertrouwen en begrip.

2. Het onderwijsprogramma

In onze voorbereiding op het zelfstandig kunnen meedraaien in de maatschappij, hebben de domeinen Wonen, Werken, Vrije tijd en Burgerschap een belangrijke plaats. Binnen het onderwijs staan de praktijkvakken, de beroepspraktijkvorming, de burgerschapsvorming en de vakken Nederlands en rekenen centraal. Onze leraren vullen het onderwijsaanbod in op een manier die bij de leerlingen past en hen grip geeft op het eigen leerproces. Het onderwijsaanbod krijgt daarmee betekenis voor leerlingen en motiveert hen zich te verbinden met de wereld buiten de school. Vertrekpunt voor het onderwijsaanbod is 'dat wat de leerling kan'.

Evenwicht tussen praktijk en theorie

Wij zoeken in ons onderwijsaanbod steeds naar evenwicht en verbinding tussen theorie en praktijk. Onze ervaring is dat de onbalans tussen theorie en praktijk voor veel van onze jongeren een struikelblok is. We zoeken nadrukkelijk naar de balans tussen 'schoolse' en 'praktijkgerichte' leerprocessen. We zijn erop uit het doorworstelen van leerboeken zoveel mogelijk te doorbreken. Dit is voor leerlingen vaak een enorme opluchting en van belang in het kader van onze opdracht: 'hen voor het onderwijs te behouden of hen daarin terug te brengen'.

Ons onderwijsaanbod brengt leerlingen vanaf dag één in contact met 'werken', met de beroepscontext zodat zij kunnen ervaren wat het betekent om (in dat beroep) te werken. Wij geven leerlingen veel ruimte om te leren zodat zij ook de algemene kwalificaties ontwikkelen die ze nodig hebben om in de maatschappij te kunnen functioneren.

Met ons onderwijsaanbod Nederlandse taal en rekenen/wiskunde zijn we gebonden aan de eisen die de overheid stelt. Wij hebben bij deze vakken een inspanningsverplichting. Het is onze opdracht om met leerlingen toe te werken naar het beheersingsniveau van referentieniveau 1F. Daarnaast kunnen wij, binnen de doelen die de overheid stelt, eigen keuzes maken. Bepaalde doelen kunnen voor leerlingen namelijk wel haalbaar zijn, maar minder zinvol gelet op hun vervolgloopbaan.

Op de Sonnewijser Route Arbeid werken we met thema's. Via de thema's verbinden we de leerinhouden uit onze leerlijnen met een betekenisvolle context en brengen we samenhang aan tussen vakken. In de onderbouw zijn de thema's gekoppeld aan beroepssectoren. We delen de leerdoelen Nederlandse taal en rekenen toe aan thema's, zodat voor leerlingen de link 'van dat wat je leert' met het latere maatschappelijk functioneren, zichtbaar wordt. In de bovenbouw leggen we de link naar de zelfredzaamheid op de verschillende levensterreinen, zoals wonen en vrije tijd.

Een passend leerstofaanbod

De cognitieve mogelijkheden van onze jongeren lopen sterk uiteen. Daarom hebben we de leerstof voor de vakken Nederlandse taal en rekenen/wiskunde toegedeeld aan drie leerlingstromen. Via deze stromen stemmen we het leerstofaanbod voor de leerlingen af op hun individuele mogelijkheden. Aan het einde van leerjaar 3 bepalen we het niveau van de uitstroombestemming en passen we -indien van toepassing- het uitstroomprofiel aan. Onze leerlingen stromen op verschillende niveaus uit. Ze stromen uit naar:

- Arbeid in een beschutte werkomgeving.
Leerlingen die in deze richting uitstromen zijn leerlingen die kunnen werken in een beschermde omgeving. Het zijn leerlingen die meer begeleiding en aanpassingen op hun werkplek nodig hebben dan van een reguliere werkgever kan worden verwacht.

- Arbeid in het vrije bedrijf.
Deze leerlingen gaan werken bij een werkgever op de reguliere arbeidsmarkt.
- Vervolgonderwijs op het niveau 1 en 2 van het middelbaar beroepsonderwijs.
Deze leerlingen stromen door naar een beroepsopleiding binnen een ROC.

De opbouw van het onderwijsprogramma

Bindend voor de inhoud van het onderwijsprogramma zijn de leergebiedspecifieke en leergebiedoverstijgende kerndoelen voortgezet speciaal onderwijs. Het onderwijsprogramma sluit aan bij de drie fases die we binnen onze unit onderscheiden:

- fase 1: oriëntatiefase (leerjaar 1 en 2);
- fase 2: transitiefase (leerjaar 3);
- fase 3: beroepsgerichte fase (leerjaar 4 en 5).

De oriëntatiefase

In deze fase maken de leerlingen onder meer kennis met de beroepssectoren via de vakken sectororiëntatie en arbeidstraining. Beide vakken zijn volgens Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO) van groot belang. Zo is 'inzicht in de eigen voorkeuren en mogelijkheden' het fundament onder de keuzes die leerlingen maken bij het bepalen van de eigen ontwikkelrichting en gaan leerlingen bij de arbeidstraining aan de slag met het zich eigen maken van werknemerscompetenties. Daarnaast werken we nog volop aan algemeen vormende schoolse vakken zoals Nederlandse taal en rekenen/wiskunde.

De transitiefase

In de transitiefase werken we geleidelijk toe naar de eerste daadwerkelijke arbeidsinpassing. De arbeidstraining gebeurt niet langer op school. In leerjaar 3 gaan leerlingen werkervaring opdoen op zes werkervaringsplaatsen (WEP), de zogeheten WEP-stages. Leerlingen gaan werken in een bedrijf, instelling of op een school. Aan het einde van de transitiefase bepalen we - samen met de leerlingen en ouders- de uitstroombestemming. Het uitstroomniveau bepaalt de invulling van de beroepsoriënterende fase. Als blijkt dat leerlingen het diploma mbo-1 willen en kunnen behalen, werken we met hen toe naar de criteria waaraan voldaan moet worden.

De beroepsoriënterende fase

In de beroepsoriënterende fase lopen leerlingen twee tot vier dagen per week stage. Op de terugkomdagen werken we nog altijd aan de algemeen vormende vakken als Nederlandse taal en rekenen/wiskunde, burgerschap en het onderhoud daarvan. Bij deze vakken gaat het om maatwerk. Leerlingen kunnen zich twee keer per jaar inschrijven voor een IVIO-examen Nederlandse taal, rekenen en wiskunde, sociale vaardigheden op het werk, digitale vaardigheden en Engels. Naast of tijdens de externe stage kunnen leerlingen een branchegerichte cursus volgen en/of werken aan een praktijkverklaring.

De leerroute Vervolgonderwijs

Met de leerroute Vervolgonderwijs creëren we voor onze jongeren de mogelijkheid om in de veilige setting van de Sonnewijser Route Arbeid een [Entreeopleiding](#) te volgen en een mbo 1-diploma te halen.

We verzorgen deze opleiding in samenwerking met het Regionaal Onderwijscentrum (ROC) Rivor te Tiel vier entreeopleidingen:

- Profiel 'assistent dienstverlening' (Crebonummer 25251)
- Profiel 'assistent logistiek' (Crebonummer 25254).
- Profiel 'assistent Verkoop/Retail (Crebonummer 25748)
- Profiel 'assistent Metaal, Elektro en Installatietechniek (Crebonummer 25744)

Een entreeopleiding is drempelloos. Er is alleen een leeftijdsgrens van 16 jaar. Juist omdat een entreeopleiding drempelloos is, hanteren wij een zorgvuldige toelatingsprocedure.

Leerlingen kunnen de mbo 1-opleiding bij ons in één jaar doorlopen. De leerlingen volgen minimaal 16 uur stage per week. Het programma van de entreeopleiding ligt vast in het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs. Naast het reguliere opleidingsprogramma kunnen leerlingen extra keuzedelen volgen. Met keuzedelen kunnen zij een deel van de eigen opleiding verbreden of verdiepen. Wij bieden voor alle vier de profielen ICT als keuzevak aan.

De examens zijn altijd in april of mei. Het examen bestaat uit een praktisch en theoretisch deel. Om examen te kunnen doen, moeten leerlingen aantonen dat zij in het examenjaar 450 uur stage gelopen hebben bij een erkend leerbedrijf. Via de verplichte stageverslagen schetsen leerlingen een beeld van 'dat wat ze gedaan en vooral geleerd hebben van de praktijkopdrachten tijdens de stage'. Het praktisch deel bestaat uit een Proeve van bekwaamheid.

Het theoretisch deel bestaat uit :

- een leesopdracht op het niveau 1F of 2F;
- een schrijfoopdracht op niveau 1 F of 2F;
- een presentatie over een maatschappelijk relevant onderwerp;
- een aantal rekenopdrachten niveau 1F of 2F;
- een opdracht ICT.

De onderwijsresultaten

De onderwijsinspectie verwacht dat wij ten minste met 75% van onze leerlingen aan het einde van de schoolperiode het beoogde streefniveau behalen. In deze tabel staan de eindresultaten uit in de laatste drie schooljaren.

Schooljaar	Aantal einduitstromers	Op en boven niveau OPP	Onder niveau OPP
2019 – 2020	27	78%	22%
2020 – 2021	31	74%	26%
2021 – 2022	33	88%	12%

Uit de tabel blijkt dat wij in twee van de drie schooljaren deze norm realiseerden. In het schooljaar 2021 – 2022 - het jaar van de coronacrisis - zaten we daar een fractie onder. Dat jaar was overigens ook het jaar waarin de onderwijsinspectie besloot de onderwijsresultaten van scholen niet te beoordelen.

De leerlingen verlieten onze school in het bezit van de volgende externe bewijzen van kennis en vaardigheden. Bij de certificaten en praktijkverklaringen gaat het om een bepaald deel van de inhoud van een beroepsopleiding of om vaardigheden waarvoor geen beroepskwalificatie bestaat.

Schooljaar	Aantal leerlingen	Aantal leerlingen met diploma mbo1	Aantal behaalde IVIO certificaten	Aantal behaalde beroepscertificaten
2019 – 2020	27	5	119	18
2020 – 2021	31	8	50	2
2021 – 2022	33	8	60	21

Wat opvalt is de dip in het aantal behaalde praktische certificaten tijdens de coronacrisis. Ook zien we dat leerlingen wat minder vaak opgaan voor een IVIO-certificaat. Na leerjaar 3 start onze entreeopleiding met eigen eisen op het gebied van de kernvakken. Het percentage leerlingen dat bij ons het diploma mbo 1 behaalt, ligt de laatste twee schooljaren rond de 25%. Daar zijn we natuurlijk blij mee.

Het vso-diploma

Sinds het schooljaar 2021 – 2022 kunnen leerlingen het onderwijs op het vso afsluiten met een vso-diploma. Dit diploma geeft geen instroomrecht in het vervolgonderwijs. Er zijn drie voorwaarden om als school een vso-diploma toe te kunnen kennen. Deze voorwaarden zijn:

1. de leerling voldoet - rekening houdend met de eigen mogelijkheden - aan de minimale aanwezigheidsplicht van 95% van de onderwijstijd;
2. de leerling beschikt over een portfolio waaruit duidelijk wordt waar de leerling gedurende de schoolperiode aan heeft gewerkt en wat de leerling beheerst.
3. De leerling heeft de opleiding afgerond met een examengesprek.

Het portfolio heeft een belangrijke functie bij het informeren van partijen die bij de vervolgstap zijn betrokken, zoals toekomstige werkgevers.

3. Een veilig leerklimaat

We willen in de eerste plaats samen met de leerlingen een samenleving creëren waarin belangrijke kernwaarden als liefde, geduld en respect dominant zijn. Deze waarden dragen we uit en zijn de pijlers van ons schoolklimaat. Dit klimaat is warm en veilig: onze school is een plaats waar je mag zijn wie je bent en waar de identiteit van leerlingen is gewaarborgd.

‘Alles wat wij doen’ moet bijdragen aan het fundament dat leerlingen nodig hebben om straks zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren in de maatschappij. Passend onderwijs bieden aan jongeren met onderwijsbelemmeringen als gevolg van gedragsproblematiek en/of psychiatrische problemen is allesbehalve eenvoudig. Effectief omgaan met (leer- en) gedragsproblemen vraagt van leraren dan ook specifieke expertise. Zo is het van belang dat de leraar bepaald leerlinggedrag herkent en daarop een passende reactie kan geven. Alle leraren en medewerkers van de Sonnewijzer Route Arbeid volgen of volgden daartoe de aanvullende opleiding Arrangeren door Classificeren. Deze opleiding op master-niveau ondersteunt hen bij de vertaalslag vanuit theorie (psychopathologie) naar het gedrag van leerlingen in de dagelijkse praktijk van de klas. Voor elke nieuwe collega verzorgen onze gedragswetenschapper en intern begeleider een interne cursus. Op die manier waarborgen we dat ook nieuwe medewerkers de kennis en vaardigheden verwerven die ze nodig hebben bij het realiseren van kwalitatief goed onderwijs voor onze leerlingen.

Verwacht gedrag

Binnen het leerklimaat spelen de algemene competenties een fundamentele rol. Niet ‘kennis’ maar ‘gedrag’ staat centraal en ‘leren’ krijgt betekenis in termen van ‘ontwikkelen’. We leren leerlingen systematisch en cyclisch ‘wat een competentie concreet inhoudt in termen van verwacht gedrag’. Elk schooljaar komen alle competenties in een cyclus van drie weken aan bod. In die drie weken focust iedereen op school op die competentie. We gebruiken ‘posters’ als promotiemiddel om bekend te maken welke competentie op dat moment centraal staat. Deze posters hangen overal in de school. Door leerlingen vanaf de eerste schooldag te confronteren met competenties verbinden we ‘het aanleren, oefenen en onderhouden van competenties’ met realistische, dagelijkse schoolsituaties.

Leraren hebben de regie

In een veilige leeromgeving hebben leraren de regie. Zij weten wat er moet gebeuren, hebben het eindresultaat voor ogen en kennen de tussenstappen om daar te komen. Kortom: onze leraren nemen de leiding, ze bewaken de leerlijnen en werken met de leerlingen fasewijs toe naar zelfverantwoordelijk gedrag en handelen.

Alle leerlingen zijn gebaat met een leeromgeving die duidelijk is en voorspelbaar. Dat geldt temeer voor onze leerlingen: zij hebben structuur nodig om greep op hun wereld te krijgen. Met duidelijke kaders en grenzen helpen we onze leerlingen bij het analyseren en hanteren van structuren in de leefwereld. Soms kunnen leerlingen grenzeloos zijn. Door hen te begrenzen waar ze dat zelf niet kunnen, ervaren ze rust en veiligheid. Die veilige structuur biedt hen de houvast die nodig is om fasegewijs meer autonoom te kunnen zijn. Wij stellen leerlingen in staat om -met gerichte begeleiding van de volwassenen in hun omgeving- een groei in hun autonomie door te maken. Aanvankelijk doen we dat binnen de context van adequate structurering en leiding. Naarmate

leerlingen meer in staat zijn het eigen gedrag te sturen, is er meer ruimte voor de eigen inbreng, voor (maximale) autonomie.

Onze zorg voor de sociale en fysieke veiligheid

Jaarlijks monitoren we de veiligheidsbeleving en het welbevinden van onze leerlingen. Voor het vso zijn geen instrumenten beschikbaar. We kunnen onze data niet vergelijken met die van referentiescholen en relateren onze scores nu aan die van scholen voor regulier voortgezet onderwijs. In het schooljaar 2022 - 2023 lagen de scores van de leerlingen bij de onderdelen Veiligheidsbeleving, Welbevinden en Aantasting van de sociale en fysieke veiligheid, iets boven of op het landelijk gemiddelde van reguliere vo-scholen. De beleving van veilige werkomgeving is onderdeel van het medewerkerstevredenheidsonderzoek. In het rapport van november 2022 ligt de gemiddelde score bij deze standaard op 3.85 op een 4-puntsschaal; de landelijk gemiddelde score ligt hier op 3.45.

De Sonnewijser Route Arbeid voldoet aan alle wettelijke eisen die de overheid aan scholen stelt op het punt van de sociale en fysieke veiligheid. Wij beschikken over een Veiligheidsplan op stichtingsniveau. Als een leerling, medewerker, vrijwilliger of bezoeker grensoverschrijdend gedrag laat zien, handelen wij conform de afspraken van het protocol dat op het niveau van Oosterwijs is vastgesteld. In dit protocol ligt vast hoe de scholen incidenten voorkomen, afhandelen, registreren, evalueren en hoe zij de uitvoering van het veiligheidsbeleid evalueren en monitoren. Het Veiligheidsplan van de stichting en de daarbij behorende protocollen - waaronder het protocol Huiselijk geweld en kindermishandeling - staan op de server van Stichting Oosterwijs. De protocollen zijn bekend bij onze medewerkers.

4. De begeleiding en zorg voor onze leerlingen

Onze school in Oss is aangesloten bij het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 30-06 Brabant noordoost; onze school in Tiel bij het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs 2508 Rivierenland. Met de wet Passend Onderwijs hebben de samenwerkingsverbanden de verantwoordelijkheid voor de bekostiging van het speciaal onderwijs. Het zijn dan ook de samenwerkingsverbanden die -via de afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring- bepalen of een leerling op één van onze scholen onderwijs kan gaan volgen.

De toelating

Het zijn de ouders of de school van herkomst die het initiatief nemen om de leerling bij ons aan te melden. Als er in fysiek opzicht een plaats voor de leerling beschikbaar is, ontvangen de ouders een aanmeldformulier met daarin een verzoek om bepaalde informatie beschikbaar te stellen. Deze informatie hebben wij nodig bij het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring. Als het dossier compleet is, nodigt onze gedragsdeskundige ouders en leerling uit voor een kennismakingsgesprek of intakegesprek. Het plaatsingsbesluit vindt plaats in de Commissie voor de begeleiding (Cvb). In de Cvb zitten deskundigen vanuit verschillende disciplines. Het kan zijn dat onze deskundigen tot de conclusie komen dat wij de leerling niet het onderwijs en de ondersteuning kunnen bieden die hij of zij nodig heeft. In dat geval helpen we bij het vinden van een passende plaats op een andere school. Dit doen we ook als het samenwerkingsverband negatief oordeelt en geen toelaatbaarheidsverklaring afgeeft.

De functie van het ontwikkelingsperspectief, kortweg OPP

Binnen zes weken na de plaatsing nodigen we ouders en leerling uit voor een overleg. In dit overleg bespreken we het OPP. Een OPP bestaat uit twee delen. In het algemeen deel staat welke ontwikkelingsmogelijkheden we voor de leerling zien en welk uitstroomniveau bij de leerling past; in het handelingsdeel staat hoe we daaraan met de leerling gaan werken. Het OPP is daarmee een belangrijk instrument: het geeft namelijk sturing aan het doelgericht werken en volgen van de ontwikkeling van de leerling. Elk jaar evalueren we het OPP en stellen we een volgend handelingsdeel op. Door een handtekening onder het handelingsdeel te zetten, geven ouders (en leerling) aan het eens te zijn met onze plannen voor het komende jaar.

Stel dat een ouder of leerling het niet eens is met het ontwikkelingsperspectief. Dan voorziet de wet daarin. In dat geval kan de ouder een klacht indienen bij het bestuur of een onderwijsconsulent om advies vragen. Ouders kunnen hun geschil ook voorleggen aan de landelijke geschillencommissie passend onderwijs. Deze commissie maakt binnen tien weken haar oordeel kenbaar aan het schoolbestuur.

De monitoring van de voortgang

Wij volgen de voortgang van de leerlingen op het niveau van de klas en op het niveau van de school. Op het [niveau van de klas](#) gebeurt dit door leraren en/of mentoren. Via observaties, leerlingenwerk en toetsen stellen zij vast 'wat welke leerlingen (zeer) vlot beheersen en welke leerlingen daarmee nog (veel) moeite hebben. Vervolgens stemmen zij hun handelen af 'op dat wat de leerling nodig heeft' zoals extra instructie, meer begeleid inoefenen, meer oefentijd, moeilijkere of juist eenvoudigere opdrachten etc.

Op [schoolniveau](#) monitoren we de voortgang in de cognitieve ontwikkeling van leerlingen met toetsen uit het Cito leerlingvolgsysteem Arbeid en praktijkonderwijs; bij de monitoring van de voortgang in de ontwikkeling van de sociale en maatschappelijke competenties gebruiken we de Sociale Competentie ObservatieLijst (SCOL) en ons eigen competentiestelsel. De SCOL is een extern genormeerd leerlingvolgsysteem voor sociale competentie, welbevinden en sociale veiligheid; met ons eigen competentiestelsel volgen we de ontwikkeling van elf competenties die terugkomen in het competentiestelsel van Dariuz Works, ontwikkeld door TNO.

Twee keer per schooljaar brengen we met behulp van bovenstaande toetsen de effectiviteit van ons onderwijs in kaart. De resultaten van de leerlingen bij deze toetsen relateren we aan vooraf vastgestelde normen, [de tussentijdse standaarden](#). De tussentijdse standaarden representeren 'welk functioneringsniveau we met leerlingen aan het einde van een bepaald onderwijsjaar willen bereiken zodat gewaarborgd is dat zij bij het verlaten van het voortgezet onderwijs:

- a. de basisvaardigheden ten minste op het vereiste niveau beheersen;
- b. het niveau van de sociale en maatschappelijke competenties ten minste in overeenstemming is met de resultaten wij als Sonnewijser ten minste met onze leerlingen willen bereiken.

De begeleiding en zorg gedurende de schooltijd

Iedere leerling heeft een mentor. Deze mentor is de spil bij de begeleiding en zorg voor de leerling. Zij zijn het die een leerling waarbij de ontwikkeling niet conform de verwachtingen verloopt, aanmelden voor een bespreking in de Cvb. Een leerlingbespreking kan in zowel een smalle als een brede setting van de commissie plaatsvinden. In de smalle Cvb gaat het om enkelvoudige hulpvragen zoals bijvoorbeeld 'de leerling komt niet verder bij rekenen, de ontwikkeling bij rekenen stagneert'. De bespreking leidt in dat geval tot afspraken over de vervolgaanpak. De meer complexe hulpvragen bespreken we in de brede Cvb. De brede Cvb heeft zowel een diagnostische als adviserende taak. Deze bespreking leidt altijd tot een advies of besluit. Zo kan het zijn dat we besluiten om externe expertise in te schakelen zoals de schoolarts, jeugdhulpverlener of gezinsvoogd. Als uit evaluatie blijkt dat de acties niet tot het gewenste resultaat leiden, zijn er twee opties. De Cvb kan besluiten dat een minder ambitieuze leerroute beter bij de leerling past of aangeven dat doorverwijzing naar een andere (onderwijs)setting beter voor de leerling is.

5. De zorg voor de kwaliteit van ons onderwijs

Wij zijn trots op de wijze waarop ons stelsel van kwaliteitszorg doorwerkt in de onderwijspraktijk en het dagelijks handelen van onze leraren. Deze trots is december 2020 bevestigd door de onderwijsinspectie. In het rapport van vierjaarlijks onderzoek schrijft de inspectie onder meer:

“We waarderen (de kwaliteit van het onderwijs op) de Sonnewijser Unit Arbeid als Goed. .. In het onderzoek valt op dat de school met grote betrokkenheid van leerkrachten en passie voor de doelgroep werkt aan het best passende onderwijs. ... Dit maakt dat veel van de onderdelen vallend onder onderwijsproces en schoolklimaat de waardering Goed krijgen. In het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie waarderen we de kwaliteitscultuur als Goed. Zowel collegiaal als professioneel is er sprake van een sterk team dat intensief met elkaar samenwerkt.”

Verantwoording en dialoog

Onze kwaliteitszorg is sterk verbonden met de begrippen verantwoording en dialoog. Wij verantwoorden ons jaarlijks via een aantal katernen en/of rapportages. We spreken intensief met elkaar over de inhoud. We kiezen doelgericht voor een constructieve en open dialoog op zowel het niveau van het management als dat van het schoolteam. Dit omdat wij ‘zorg voor de kwaliteit’ beschouwen als een cyclisch proces én een leerproces. Door periodiek met elkaar vanuit verschillende invalshoeken op de (ervaren) kwaliteit van het gerealiseerde onderwijs te reflecteren, krijgen we steeds scherper in beeld ‘hoe de beoogde doelen het beste gerealiseerd kunnen worden’. Bovendien leidt de gezamenlijke focus op persoonlijk niveau tot meer kwaliteitsbewustzijn en het besef dat de maatschappelijke verantwoording onderdeel is van het vak.

De pijlers van onze kwaliteitszorg

Onze zorg voor de onderwijskwaliteit berust op vier pijlers. Deze pijlers zijn:

1. de jaarlijkse verantwoording van de eindresultaten;
2. de onderwijsinhoudelijke Planning en Control-cyclus;
3. de periodieke evaluatie kwaliteit onderwijsleerproces;
4. de periodieke schooldiagnose;

We lichten elke pijler kort toe.

De jaarlijkse verantwoording van de eindresultaten

Aan het einde van elk schooljaar verantwoorden we ons voor onze onderwijsresultaten. We presenteren welk percentage van de leerlingen aan het einde van leerjaar 5 de school verliet conform, boven of onder het uitstroomniveau zoals vermeld in het OPP.

De onderwijsinhoudelijke Planning en Control-cyclus (P&C-cyclus)

Twee keer per schooljaar relateren we de onderwijsresultaten van onze leerlingen aan vooral vastgestelde normen, de tussentijdse standaarden. De tussentijdse standaarden representeren ‘welk functioneringsniveau we met leerlingen aan het einde van een bepaald onderwijsjaar willen bereiken zodat gewaarborgd is dat zij bij het verlaten van het voortgezet onderwijs:

- a) de basisvaardigheden ten minste op het vereiste niveau beheersen;
- b) het niveau van de sociale en maatschappelijke competenties ten minste in overeenstemming is met de resultaten wij als Sonnewijser ten minste met onze leerlingen willen bereiken.

De mentoren presenteren elk halfjaar de resultaten van hun leerlingen in een groepsbespreking. Vertrekpunt is dat de groepsbespreking een investering is die bijdraagt aan de professionele ontwikkeling en de effectiviteit van ons onderwijs. Het zijn de mentoren die daarbij de regie nemen met als doel 'het leren en het effect van het gegeven onderwijs op het leren van hun leerlingen, te stimuleren en te verbeteren'.

De eerste groepsbespreking is in januari en gericht op risicodetectie, zodat leraren tijdig actie kunnen ondernemen als bij een bepaald onderdeel sprake is van tegenvallende resultaten. In januari stellen de mentoren vast of de leraren of hun leerlingen 'op koers' zijn. 'Op koers' zijn de leerlingen waarvan zij inschatten dat als de (vaardigheids)groei uit het eerste halfjaar zich doorzet, zij aan het einde van het schooljaar het beoogde niveau van dat leerjaar zullen halen. De tweede groepsbespreking is in juni. Aan het einde van het schooljaar vergelijken de leraren opnieuw de onderwijsresultaten van hun leerlingen met de voor hen geldende tussentijdse standaarden. Zij concluderen dan 'hoeveel procent van mijn leerlingen presteerden dit schooljaar 'op, boven of onder het beoogde niveau' in hun OPP. De conclusie op schoolniveau en dialoog daarover vatten we samen in de Katern Onderwijsresultaten schooljaar 2022- 2023.

[De periodieke evaluatie kwaliteit onderwijsleerproces](#)

Goed onderwijs staat of valt met goede leraren. Wil je het onderwijs verbeteren, focus dan op de ontwikkeling van de leraar en de verschillen in vaardigheden van de leraren in het team, zo is het advies. De intern begeleider observeert elk schooljaar aan de hand van een kijkwijzer bij elke leraar een les. Deze data analyseren we op schoolniveau zodat we weten welke onderdelen van het onderwijsleerproces we verder kunnen verbeteren of moeten borgen.

[De periodieke schooldiagnose](#)

Bij de periodieke schooldiagnose inventariseren we met enquêtes de kwaliteitsbeleving van onze leerlingen, ouders, personeel en het management. De tevredenheid van onze medewerkers, ouders en leerlingen peilen we elke twee jaar. De mening van stagebedrijven en de partners waarmee we werken meten we één keer in de vier jaar.

De uitkomst van de tevredenheidsonderzoeken is een kwaliteitsprofiel dat per beleidsterrein de sterke en zwakke punten van ons onderwijs in beeld brengt. Wij zijn trots op de resultaten van de laatste twee metingen d.d. juli 2020 en november 2022. Zowel ouders en leerlingen als medewerkers zijn erg tevreden. Op alle domeinen liggen de scores op of (ruim) boven de scores van vergelijkbare scholen. Natuurlijk blijven we gaan voor continue verbetering zoals bijvoorbeeld de verbetering van de website en de beschikbaarheid van voldoende computers. Echter, onze belangrijkste opdracht is de ingezette koers vasthouden en resultaten borgen.

Onze plannen voor de komende schooljaar

Het onderhouden en behouden van duurzaam kwalitatief goed onderwijs is geen sinecure. Werkwijzen borgen zodat ze blijvend zijn en een vruchtbare bodem vormen voor nieuwe verandering en verbeteringen is onze belangrijkste opgave.

In het schooljaar 2023 – 2024:

- zal onze belangrijkste prioriteit zijn de ontwikkeling van het onderwijs bij onze nieuwe locatie Sonnewijser Unit Arbeid Tiel. Doel is om het onderwijs en de zorg voor de onderwijskwaliteit in Tiel zoveel mogelijk op dezelfde manier in te richten en te organiseren als in Oss.

- blijven we serieus werken aan de doorontwikkeling van ons systeem van kwaliteitszorg. Wij blijven in, zowel de praktijk als de wetenschap, steeds zoeken naar ‘dat wat werkt’ en houden vast aan onze cyclische en datagestuurde werkwijze.
- gaan we door met de ontwikkeling van ‘het thematisch en betekenisvol werken’ aan de basisvaardigheden.
- gaan we in samenspraak met de stagebedrijven ‘het competentie gericht leren tijdens de stage’ versterken.

Verder gaan we op het niveau van Stichting Oosterwijs bijdragen aan het realiseren van de doelen van het Strategische meerjarenbeleidsplan 2022 – 2026 zoals het flexibiliseren van het curriculum voor leerlingen. Ons doel is om op het niveau van Oosterwijs te komen tot een curriculum waarin de onderwijsprogramma’s van twee ‘aangrenzende’ uitstroomprofielen op elkaar zijn afgestemd zodat we het geplande onderwijsaanbod flexibel en op maat kunnen inzetten en leerlingen zich op verschillende manieren door ons onderwijs kunnen bewegen.

Tot slot

De waardering ‘goed’ van de onderwijsinspectie betekent dat wij met elkaar onderwijs realiseren dat uitstijgt boven het wettelijk vereiste niveau van ‘basiskwaliteit’. Daar zijn we blij mee en trots op. Het label ‘goed’ doet recht aan onze inzet en passie om juist voor onze doelgroep het beste onderwijs te realiseren. Het is echter niet meer mogelijk om bij een volgend kwaliteitsonderzoek opnieuw op schoolniveau de waardering ‘goed’ van de onderwijsinspectie te krijgen. De minister heeft namelijk besloten om - conform de wens van de Tweede Kamer - zowel de waardering Goed op schoolniveau als het predicaat Excellente School met ingang van 1 augustus 2023 af te schaffen. De onderwijsinspectie kan nog wel op onderdelen de kwaliteit van het onderwijs met een ‘goed’ waarderen, maar kan deze waardering dus niet meer uitspreken voor de school als geheel. Voor ons is natuurlijk jammer dat de maatschappelijke waardering voor onze inspanning minder zichtbaar is, maar verder heeft dit vanzelfsprekend geen enkele consequentie voor onze werkwijze en keuzes.

6. Wat moet u nog meer weten

Leerlingen ontvangen aan het begin van het schooljaar een informatieboekje. Het informatieboekje is een aanvulling op de schoolgids. Een deel van de informatie staat ook in deze schoolgids omdat die info ook voor ouders van belang is.

We vermelden nu eerst de praktische informatie die van belang is voor dit schooljaar; daarna volgt de meer algemene informatie.

Schooltijden

De schooldagen hebben een vast ritme. Elke schooldag begint om 8.25 en eindigt om 14.20 uur. Op de eerste schooldag krijgen de leerlingen hun lesrooster zodat duidelijk is op welke dagen ze welke lessen hebben.

Voor leerlingen van onze [TOM klas](#) kunnen de schooltijden afwijken. In deze klas bieden we de leerlingen een onderwijsTraject Op Maat (TOM). Om een leerling een aangepast onderwijsprogramma te kunnen bieden met minder onderwijsuren, is instemming nodig van de ouders, de onderwijsinspectie en ons bestuur. In het handelingsdeel van het OPP, het deel van het OPP dat ouders jaarlijks voor akkoord ondertekenen, van de leerling staat waarom de schooltijden zijn aangepast, waaruit het onderwijsprogramma bestaat en om hoeveel onderwijstijd per week het gaat. Daarnaast staat in het OPP hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren op school. Afwijking van onderwijstijd geldt in beginsel voor één schooljaar. De school moet ieder jaar opnieuw bij de inspectie een aanvraag doen totdat de leerling volledig naar school gaat of niet meer op school is ingeschreven.

De pauzes

In de ochtend is er een pauze van 15 minuten. Leerlingen kunnen dan buiten, in de aula of in de klas iets eten of drinken. Tussen de middag krijgen de leerlingen @@ de tijd om te lunchen. Zij nemen de lunch mee van thuis. We vinden het belangrijk dat leerlingen gezond eten en drinken.

Energiedrankjes en grootverpakkingen zijn dan ook niet toegestaan. Eén keer in de week kunnen leerlingen voor 0,50 cent iets lekkers te kopen dat door leerlingen zelf in onze eigen keuken is gemaakt. Verder is het niet nodig om geld mee naar school te nemen.

Toezicht

Vanaf 8.10 uur is de deur van de school open. Vanaf dat moment vallen de leerlingen onder onze toezichtregeling. Dit betekent dat zij tot de bel in de klas of op het plein blijven. Een kwartier vóór en na schooltijd en tijdens de pauzes is er binnen en buiten toezicht. Wij zijn een [rookvrije school](#). Dus roken is overal op school is verboden.

Vakantierooster schooljaar 2023 - 2024

Onze scholen in Tiel en Oss vallen in verschillende regio's. Onze Unit Arbeid in Tiel valt onder regio Midden; onze Unit Arbeid in Oss in regio Zuid. De school in Tiel start op maandag 21 augustus en de school in Oss op 28 augustus.

TIEL Vakantierooster 2023 – 2024

Herfstvakantie	maandag 16 oktober	t/m	vrijdag 20 oktober
Kerstvakantie	maandag 25 december	t/m	vrijdag 5 januari
Voorjaarsvakantie	maandag 19 februari	t/m	vrijdag 23 februari
Pasen	maandag 1 april		
Meivakantie	maandag 22 april	t/m	vrijdag 3 mei
Hemelvaart	donderdag 9 mei	t/m	vrijdag 10 mei
Pinksteren	maandag 20 mei		
Zomervakantie	maandag 15 juli	t/m	vrijdag 23 augustus

OSS Vakantierooster 2023 – 2024

Herfstvakantie	maandag 16 oktober	t/m	vrijdag 20 oktober
Kerstvakantie	maandag 25 december	t/m	vrijdag 5 januari
Voorjaarsvakantie	maandag 12 februari	t/m	vrijdag 16 februari
Pasen	maandag 1 april		
Meivakantie	maandag 22 april	t/m	vrijdag 3 mei
Hemelvaart	donderdag 9 mei	t/m	vrijdag 10 mei
Pinksteren	maandag 20 mei		
Zomervakantie	maandag 8 juli	t/m	Vrijdag 16 augustus

Studiedagen schooljaar 2023 - 2024

Voor dit schooljaar zijn 10 studiedagen gepland. Tijdens studiedagen zijn leerlingen vrij.

TIEL studiedagen
15 september
13 oktober
13 november
22 december middag
8 januari
31 januari
6 maart
21 mei
20 juni
12 juli

OSS Studiedagen
22 september
13 november
22 december middag
8 januari
31 januari
6 maart
29 maart
21 mei
13 juni
5 juli

Schoolspullen

Wij zorgen als school voor de leermiddelen en leermaterialen. Dat betekent dat de leerlingen van ons de boeken, schriften, mappen etc. krijgen en dat wij ook zorgen voor spullen zoals lijm, scharen, linialen en rekenmachines.

Kluisjes

Aan het begin van het schooljaar krijgen de leerlingen van hun mentor een kluisje toegewezen. Leerlingen kunnen dus waardevolle spullen in hun kluisje opbergen. De regel is dat alle leerlingen hun telefoon aan het begin van de dag in de kluis leggen. In de pauzes kunnen zij met toestemming van de mentor deze spullen uit hun kluisje halen en gebruiken. [Mobieltjes](#) mogen dus wel op school zijn, maar zijn tijdens de lessen in de kluis.

Gymkleding en schoenen

Bij 'beweging en sport' dragen de leerlingen sportkleding, dus andere kleding dan die zij de rest van de dag op school aan hebben. Leerlingen kunnen sporten in kleding die lekker zit bij bewegingsactiviteiten. Voor schoenen is er wel een beperking: schoenen met een zwarte zool zijn niet toegestaan. Verder is het dragen van horloges, armbanden, ringen, kettingen, oorbellen en piercings etc. om veiligheidsredenen niet toegestaan. De leerlingen kunnen deze sieraden in hun kluisje opbergen.

Ziek- en betermelding

We verwachten dat u vóór 8.20 uur aan ons meldt dat uw kind ziek is. Dit kan per app of met een telefoontje naar de mentor of via het algemene nummer van de school: 0412 – 62 55 44. Uw kind weer beter melden, kan op dezelfde manier.

Als een leerling zonder bericht afwezig is, nemen wij vóór 9.30 contact op met thuis.

Verzuim

Iedereen wordt wel eens ziek, soms duurt dit een paar dagen, soms langer. Het kan ook voorkomen dat een leerling vaker in een jaar ziek is en hierdoor te veel onderwijs mist. Bij veelvuldig ziekteverzuim zonder dat hiervoor bij ons een geldige reden bekend is, nodigen we u en uw kind uit voor een gesprek. Doel van dit gesprek is 'verder schoolverzuim en risico op voortijdige schooluitval zoveel mogelijk voorkomen'. Bij schoolverzuim zonder geldige reden - het zogeheten 'ongeoorloofd schoolverzuim' - zijn wij gebonden aan wettelijke regels. Wij zijn verplicht verzuim te melden bij het verzuimloket van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De regels zijn streng. Zo moet de schoolleiding als een leerling 4 lesweken na elkaar in totaal 16 uren les- of praktijktijd afwezig is, dit aan DUO melden. Te laat in de les komen, valt ook onder ongeoorloofd schoolverzuim.

DUO geeft de melding vervolgens door aan de leerplichtambtenaar van de gemeente. Die onderzoekt of het spijbelen komt door problemen in de persoonlijke situatie van de jongere en schakelt zo nodig hulpverlening of begeleiding in. Van ouders wordt verwacht dat zij meewerken aan het stoppen van het verzuim. Als ouders niets of niet genoeg doen, is sprake van verwijtbaarheid en zijn ze strafbaar. De leerplichtambtenaar maakt in dat geval een proces-verbaal op en stuurt dat naar het Openbaar Ministerie. Een leerling van twaalf jaar of ouder kan zelf ook strafbaar zijn.

Buitengewoon verlof

Uitgangspunt is dat jongeren zonder startkwalificatie elke schooldag naar school gaan. De leerplichtwet kent geen snipperdagen of extra vakanties. Wel kunnen we bij bepaalde omstandigheden extra vrij geven zoals bijvoorbeeld voor een bezoek aan de tandarts of de dokter en voor speciale familiebijeenkomsten als bruiloften of overlijden.

De schoolleiding kan in uitzonderlijke situaties een extra vakantie toestaan. U doet dan een 'beroep op vrijstelling'. Het toekennen van dit type buitengewoon verlof is gebonden aan strikte wettelijke regels. Wij kunnen dit extra verlof alleen toestaan als u door uw werk niet op vakantie kunt tijdens schoolvakanties en in dat schooljaar nog niet buiten de schoolvakanties op vakantie bent geweest. Ook mag die vakantie mag niet langer dan tien achtereenvolgende schooldagen duren en niet in de eerste twee weken na de zomervakantie vallen.

Verlof vraagt u schriftelijk aan door een formulier in te vullen. Wij moeten namelijk altijd kunnen aantonen dat geen sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim. Dit formulier vindt u op onze website onder het kopje 'praktische zaken'. Maar natuurlijk kunt u ook daarvoor ook op school terecht.

Stagiaires

Het is belangrijk dat studenten via een stageplaats praktijkervaring op kunnen doen. Bij ons gaat het om studenten Orthopedagogiek en studenten Social Work. Deze studenten voeren onder verantwoordelijkheid van hun stagebegeleider stageopdrachten uit. Ze geven bijvoorbeeld bepaalde lessen, leren hoe ze een OPP opstellen en leren hoe ze leerlingen tijdens activiteiten kunnen observeren.

Vervanging van leraren

Uitgangspunt is dat wij bij ziekte van een leraar altijd proberen om deze te vervangen. Dat kan door een ambulante leraar in te zetten of een collega te vragen extra te komen werken. Als het niet lukt om vervanging te vinden, schakelen we over naar thuisonderwijs. We vragen de ouders om de kinderen thuis te houden. Dit zullen we alleen in uiterste nood doen en nooit zonder de ouders van tevoren op de hoogte te stellen. Voor leerlingen die niet naar huis kunnen, regelen we opvang in de vorm van digitaal onderwijs op school.

Verzekeringen

De Sonnewijser beschikt over een collectieve ongevalverzekering. Leerlingen zijn daarmee tegen ongevallen op school en tijdens festiviteiten die de school organiseert, verzekerd. De ongevalverzekering dekt niet de wettelijke aansprakelijkheid van leerlingen. Die verzekering moet iedereen zelf bij een verzekeringsmaatschappij afsluiten. Ook diefstal, schade aan gebouw, meubilair, inventaris etc. is niet gedekt.

Nu gaan er op iedere school wel eens dingen kapot, zo ook bij ons. Sommige dingen gaan per ongeluk of in het gebruik kapot. Anders ligt dit met *schade* die een leerling opzettelijk veroorzaakt. Wij vinden het zonde om geld uit te geven aan het vervangen van dingen die opzettelijk zijn vernield. Als school kiezen wij er dan ook voor om de kosten van bewust vernielde zaken op leerling en ouders te verhalen.

Leerlingenvervoer

Uitgangspunt is dat leerlingen zoveel mogelijk zelf of met het openbaar vervoer naar school gaan. Soms kan dat echter niet. In dat geval kunt u bij de afdeling Onderwijs van de gemeente waarin u woont, om aangepast vervoer vragen. De vervoersregelingen van gemeenten verschillen maar meestal kiezen gemeenten voor vervoer per taxi(busje). Taxivervoer valt niet onder de verantwoordelijkheid van de school.

Vrijwillige ouderbijdrage

Stichting Oosterwijs vraagt geen ouderbijdrage. Alle leerlingen doen mee aan de extra activiteiten die wij buiten de lessen om organiseren zoals een sportdag en de kerstviering.

Sponsoring

Wij zijn als het op sponsoring aankomt, terughoudend. Wij zijn wel blij met schenkingen omdat daar geen tegenprestatie tegenover staat en wij dus niet beperkt worden in de wijze waarop wij ons onderwijs inrichten en organiseren. Schenkingen in welke vorm dan ook zijn van harte welkom!

Klachtenprocedure

Het spreekt vanzelf dat wij erop uit zijn ons werk zo goed mogelijk te doen. Als u als ouder(s) ergens ontevreden over bent, dan horen we dat graag zodat we -samen met u- naar een oplossing kunnen zoeken. Het kan zijn dat het niet lukt om samen tot een oplossing te komen. In dat geval leggen we uw klacht voor aan ons bestuur. Als het gesprek ook op dit niveau niet tot overeenstemming leidt, kunt u de klacht indienen bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC). Contactgegevens: telefoon: 030 – 280 9509 bereikbaar van 9.00 – 12.00 en 13.00 – 16.00 uur of per e-mail: info@onderwijsgeschillen.nl. Het postadres van de LKC is Gebouw Woudstede, Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht. De klachtenregeling is onderdeel van het Veiligheidsplan van Stichting Oosterwijs. Een kopie van de regeling ligt ter inzage op de scholen.

Vertrouwenspersonen

Onze [interne vertrouwenspersoon](#) is onze zorgcoördinator Yvonne van der Linden. Yvonne is aanspreekpunt bij vragen en problemen rond ongewenste omgangsvormen. Onder ongewenste omgangsvormen verstaat de wet 'discriminatie waaronder seksuele intimidatie, agressie en pesten'. Onze interne vertrouwenspersoon is niet alleen luisterend oor, maar biedt ook ondersteuning bij het bespreekbaar maken van het probleem binnen de organisatie. Bij moeilijke en/of precare kwesties is het verstandig om de [externe vertrouwenspersoon](#) in te schakelen. De externe vertrouwenspersoon heeft geen binding met onze organisatie en dat kan fijn zijn. Stichting Oosterwijs heeft voor al haar scholen gekozen voor de vertrouwenspersonen die werken bij de GGD Hart voor Brabant. Zij zijn bereikbaar onder telefoonnummer 088-3686759.

U kunt ook terecht bij een van de vertrouwensinspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs. De vertrouwensinspecteurs zijn alle werkdagen tijdens kantooruren bereikbaar op het nummer: 0900 111 3 111.

Gedragsverwachtingen

Wij willen als school samen met de leerlingen een samenleving creëren waarin belangrijke kernwaarden als liefde, geduld en respect dominant zijn. Deze waarden dragen we uit en zijn de pijlers van ons schoolklimaat. 'Je op school prettig en veilig voelen' is een belangrijke voorwaarde om tot leren te kunnen komen. In het informatieboekje staat welk gedrag we van onze leerlingen verwachten. We noemen dit met een mooi woord 'gedragsverwachtingen'.

Met leerlingen die zich niet aan de gedragsverwachtingen houden, gaan we altijd in gesprek. Bij lichte overtredingen is dit meestal voldoende, soms kan een maatregel volgen. Bij zware overtredingen zoals bijvoorbeeld drugsgebruik of fysieke agressie reageren we altijd met maatregelen waarbij we ook de ouders betrekken.

Schorsing

Bij leerlingen zich herhaaldelijk niet aan de gedragsverwachtingen houden of bij ernstig grensoverschrijdend gedrag, kan schorsen zo'n maatregel zijn. De schorsingsprocedure is wettelijk verankerd. Bij het schorsen van een leerling toetst de onderwijsinspectie of het bestuur zich aan de wet houdt. In de wet staan de volgende regels voor schorsing op school:

- Het schoolbestuur kan een leerling voor ten hoogste één week (vijf schooldagen) schorsen.
- Dit besluit wordt schriftelijk bekendgemaakt. Indien de leerling jonger dan 18 jaar is, maakt het schoolbestuur de beslissing ook aan de ouders schriftelijk bekend.
- Als het gaat om een schorsing van langer dan één dag, dan moet de school de onderwijsinspectie schriftelijk op de hoogte brengen van de schorsing met opgave van redenen.

De mogelijkheid om in bezwaar te gaan tegen een schorsing staat niet expliciet in de onderwijswetten. Als u het als ouder of leerling niet eens bent met een schorsing, adviseren we u in gesprek te gaan met de bestuur. Als dit gesprek niet naar tevredenheid is verlopen, kunt u alsnog naar het schoolbestuur een (bezwaar)brief sturen. In deze brief beschrijft u waarom u het niet eens bent met de schorsing en vraagt u het schoolbestuur de beslissing te heroverwegen. Als het bestuur uw bezwaar niet aanvaardt, kunt u een klacht indienen bij de klachtencommissie (zie kopje klachtenprocedure) of naar de civiele rechter stappen. In dat laatste geval moet u een advocaat in de arm nemen.

Tijdens de schorsing loopt het onderwijs door en maakt de leerling de lesstof thuis of op een andere locatie.

Verwijdering

Bij herhaling van misdragingen of schorsingen kan de school besluiten de leerling te verwijderen. Voor het verwijderen van een leerling van een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso) gelden de volgende regels:

- Het bevoegd gezag - dit is het bestuur - hoort voordat tot verwijdering wordt besloten de betrokken lera(a)r(en) en de ouders en neemt het verslag van deze gesprekken op in het leerlingdossier.
- Het bestuur informeert de ouders schriftelijk over de verwijdering. In deze brief moet de aard van de verwijdering duidelijk zijn verwoord en met redenen omkleed.
- Binnen zes weken na de schriftelijke mededeling kunnen de ouders bij het bestuur schriftelijk hun bezwaren kenbaar maken tegen de beslissing tot verwijdering.
- Het bestuur beslist binnen vier weken na ontvangst van de bezwaren, maar mag pas beslissen:
 - a) na overleg met de inspecteur van het onderwijs en desgewenst met andere deskundigen,
 - b) nadat de ouders kennis hebben kunnen nemen van de op de beslissing betrekking hebbende adviezen of rapporten en
 - c) de ouders opnieuw zijn gehoord.

De definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling vindt niet eerder plaats dan nadat het bestuur ervoor heeft gezorgd dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.

Ouders of meerderjarige leerlingen kunnen een geschil over de verwijdering van een leerling aanhangig maken bij de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO), www.onderwijsgeschillen.nl. Het GPO komt binnen tien weken met een advies. Dit advies bevat een oordeel over de vraag of het verzoek van de ouders gegrond is. Het advies is niet bindend. Het bestuur laat na bestudering van het advies aan de ouders weten of en zo ja, welke vervolgacties het onderneemt.

Contactgegevens GPO: telefoon: 030 – 280 9509 bereikbaar van 9.00 – 12.00 en 13.00 – 16.00 uur of per e-mail: info@onderwijsgeschillen.nl. Het postadres van GPO is Gebouw Woudstede, Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht.

Meldcode

Sinds 1 juli 2013 zijn bepaalde organisaties waaronder het onderwijs op grond van de ‘Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling’ verplicht om een meldcode vast te stellen. De meldcode waarborgt dat scholen zorgvuldig omgaan met signalen die wijzen op huiselijk geweld en/of kindermishandeling. De meldcode bevat vijf stappen die de professionals die vallen onder de wet moeten volgen. Deze stappen zijn gericht op:

1. het in kaart brengen van de signalen;
2. overleg;
3. gesprek met de betrokkene(n);
4. weging;
5. beslissing.

Binnen onze school is duidelijk wie welke stappen doorlopen. Onze maatschappelijke deskundige is bij alle stappen betrokken. Zij volgt regelmatig bijscholing en voorziet iedereen binnen de school informatie die nodig is om signalen te kunnen waarnemen en vervolgens op een juiste manier te handelen.

7. Contactgegevens

- **Sonnewijser Unit Route Arbeid Oss**

Gerrit van der Veenstraat 24
5348RD Oss
0412-625544
arbeid@sonnewijser.nl

Locatieleider Oss: Femke van Berkel, e-mail: f.vanberkel@sonnewijser.nl en Hennie Visser, e-mail: h.visser@sonnewijser.nl

Ondersteuningcoördinator: Yvonne van de Linden, e-mail: y.vanderlinden@sonnewijser.nl

Orthopedagoog: Milou Bos, e-mail: m.bos@sonnewijser.nl

Intern begeleider: Anke van Gorkum, e-mail: a.vangorkum@sonnewijser.nl

- **Sonnewijser Unit Route Arbeid Tiel**

Adamshof 14
4001DB Tiel
0344 761 861
arbeid@sonnewijser.nl

Locatieleider Oss: Lara Hofman, e-mail: l.hofman@sonnewijser.nl

Orthopedagoog: Annette Santbulte, e-mail: a.santbulte@sonnewijser.nl

Intern begeleider: Anke van Gorkum, e-mail: a.vangorkum@sonnewijser.nl

- **Medezeggenschapsraad:** mr@oosterwijs.nl

- **Bestuur Stichting Oosterwijs:**

Wethouder van Eschstraat 58
5342AT Oss
0412-827979

- www.onderwijsinspectie.nl

- www.oosterwijs.nl

Colofon

Uitgave: 2023-2024

Concept en tekst: Anneke Lassing-van Midden en Anke van Gorkum